Ե. 6526 1891 ՕԳՈՍՏՈՍ 29 ԲԼՆՃՇԷՆՊԻՀ 32 ԻՆՃԻ ՍԼՆԷ ԱԼԱՖ· ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 10 ԲԼՆՃՇԷՆՊԻՀ Ե. 6526

10 ԲԱՐԱ.

ԵՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

Թաղրաւար իչին սէնէլիք Մէճիտ 7
Կարանպոլ իչին » » 6
Բսբա լուճրէթի պիղէ աեիտ տիր

Մասիսի Էջերեան

Խանանալտա, Քիւրքճիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 Նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه قاره‌خانه‌سی
استانبولده کورکجی خانده آلتقاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

10 ԲԱՐԱ.

مسیاسی افکار

صاحبی میتیلر و مدیری مسئولی
قره‌بت یانوسیان

١٣٠٧ ԱՂՕՍԹՕՍ ٢٩ ՍԱՀԻՊԻ ԻԱԹԻԵԱՆ ԿՈՐԲՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٣٠٤ ՍԵՖԹԷՄ ٦

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մապէյնի Հիւմաեուն պաշ քեաթիպի Սիւրէեա բաշա հաղը. Թարաֆընտան, տիւն Բաթրիգխանէմիզ պիր թահրիրաթը մախսուսէ իրսալ օլունարագ, ճիւլուսու մէեամին մէնուսու հաղրէթի Բաթիշահի միլապէսի իլէ, Աժեն. Ս. Պատրիարք հաղ. Թարաֆընտան միլէթիմիզ նամընա վագը օլան թէպլիք վէ թէհնիեէթտէն տօլաեը, մահզուզիէթ վէ մէճմուենիէթի Շահանէ թէպլիզ պուլրուլմուշ տուր։

Պատր. Փոխանորդ Գեր. Գէորգ Ծ. Վրդ. իլէ գաբու քէհեասը սատտ. Աբրահամ էֆ. պու կիւն Իրան սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթլէ, Շէհամէթլու Իրան Շահը Նասրէտտին Շահ հաղրէթլէրինին եէվմի մախսուսու վէլատէթինի, վէ պու միւնասէպէթլէ սէֆիրի ճէտիտ Էսատուլլահ Խանըն հուզուրու Շահանէտէ պիլգապուլ Նաեիլի իլթիֆաթը ալիւլալի Շէհինշահի օլարագ, վազիֆէսի մէմուրիէթինէ միւպաշէրէթ իթմէսինտէն տօլայը թէպլիք լուէճէքլէր տիր։

Ազգ. Ժողովուն եարընքի իճթիմայը կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւնէ թէէխիր օլունմուշ տուր։

Արմաշ Դպրավանք Խնամակալութիւնդ, տիւն Ս. Պատրիարք հաղը. Նին թահթը բրեասէթինտէ իճթիմա իտերէք, վանքա միւթէալլիզ պագը մէսէլէլերին թէմիլիէսի իլէ մէշղուլ օլմուշ, վէ էզճիւմլէ պու սէնէ մէքթէպի մէզքուրէ գապուլ օլունմագ իչին, իսթիտա վիրէն շակիրտանը պիլիմթիհան իւչիւնիւ շաեանը գալտ ու գապուլ կէօրմիշ տիր։

Տիարպէքիր Պատր. Փոխանորդու Գեր. Եղնիկ Եպիսկոպոսուն, մէէմուրիէթինին թաստիգլինէ տտեիր օլան էվրաղ, Բաթրիգխանէմիզ թարաֆընտան օլ թարաֆա իրսալ օլունմուշ տուր։

ԻԹԹԱՐ

Իւչ կիւն գատար Իզմիրիա թարաֆընտա պուլունանաղընդան, Մուրատեան վարժարան պահսընէն տէվամը կէլէճէք հաֆթաեա գալտաղ տիր։

ՏԱՐԵԼԻԵԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Կիրիտ վալի վէքեալէթի, Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազիրը սապրգ Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինէ,

Սէլանիք վիլայէթի վալիլիկի, Էվգաֆը Հիւմաեուն Նազիրը սապրգ տէվ. Զիհնի բաշա հազրէթլէրինէ,

Թիճարէթ վէ Նաֆիանէզարէթի ճէլիլէսի, Թէֆթիշի ասքէրի զօմիսիոնու ազասընտան ֆէրիգ սատտ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինէ,

Մաղամը Մէշէլիէթիւլեա մէքթուպճուլուղու, մէքթէպի նիւվվապ միւտիրի Ֆազ. Մէհէմմէտ Շիւքրի էֆ. հազրէթլէրինէ,

Թէպրիզ պաշ չէհպէնտէրլիկի, Պաթում պաշ չէհպէնտէրի սատտ. Սէտատ պէյ,

Պաթում պաշ չէհպէնտէրլիկի, Բէսսարէնճէ չէհպէնտէրի իզզ. Պէհա պէյ,

Բէսսարէնճէ չէհպէնտէրլիկի, Ֆլէնտա սէֆարէթի Սէնիեէսի քեաթիպի իզզ. Էսատ պէյ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Էրքեանը հարպիեէ գայմագամլարընտան իզզ. Շաքիր պէյ, պիր տէրէճէ թէրֆիեի բիւթպէսի իլէ, մագամը Սատարէթիւզմանէր եավէրլիկինէ նասպ ու թաեին պույրուլմուշ տուր։

Տիւնքի մէճլիսի մախսուսու վիւքէլասա պագը մէհմէտ ումուր հագդընտա իճրայի միւզաքէրէ պույրուլտուղու իշիտիրմիշ տիր։

* *

Ավթրիա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը պարօն տր Դալ, տիւն մէճլիսի խասսը վիւքէլա միւնագրա օլատուղու սրբատա, Պապը Ալիեէ կէլմիշ օլմալը, Խարիճիեէ նազիրը Սաեիտ բաշա հաղը. Թէնէֆֆիւս օտասընա չրգ տրագ, մասլահաթկիւզարը միւմիլէյհ իլէ պիր միւտտէթ միւլագաթ իլլէմիշ տիր։

Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազիրը Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հաղը. Կիրիտ վալի վէքեալէթինէ նասպ ու թաեին պույրուլմուշ, վէ իշպու թէվճիհիւն Շէհրիեարիտէն տօլայը Մապէյնի Հիւմաեունա ազիմէթլէ արզը ուպուտիեէթ իտերէք իլթիֆաթը Սէնիեէնէ նաեիլ օլմուշլար տր։

Միւշարիլէյհ հաղը. Նին Պուրսատա պուլունան էֆիրատը աեիլէսի տախի վաբօրու մախսուսա Մուտանիատան տիւն ագշամ Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտերէք, բաշալի միւշարիլէյհ հաղը. իլէ պիրլիքտէ վէ «Իրգէտտին» վաբօրու իլէ տիւն կէճէ կիրիտէ կիթմիշլէր տիր։

Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն, բաշաեի միւշարիլէյհէ մուրասսա Մէճիտի, վէ այիլէսի Ֆիրուէվս Լէյլա հանըմա Ա ինճի բրիթպէտտէն շէֆագաթ նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

Էվվէլքի կիւն, մէզահիպ միւտիրի Զիվէր պէյ հաղը. Բուսմ Բաթրիգ վէքիլի Տօրօթէօս էֆ-ներ վէքեալէթինի մուսատտրդ օլան Իրատէի Սէնիեէնի համիլէն, Բաթրիգխանէեէ ազիմէթ իթմիշ, վէ Իրատէի Սէնիեէ Բաթրիգխանէ սալնունտա զրատթ օլունարագ, ըէսմի մէզքուրատ, Սինօդ ազալարը իլէ մէճլիսի միւխթէլիֆ ազասընէն էքսէրի մէվճուտ պուլունմուշ տուր։

Բէսմի զրատթ իրթատրնտա գայմագամ էֆ. Թաղաֆընտան տուատի հարպէրէթի Բատիշահիի միւթէզամմին պիր նուսխա իրատ իտիլէրէք, պու նուսխադու Արիսթարքի պէյ Թիւրքճէեէ թէրճէմէ իթմիշ տիր։

Եէնի Բաթրիգ ինթիխապը իչիւն, թէշէբբիւլ իթմէսի լազմ կէլէն մէճլիսի թէրքիպ իթմէք իւզրէ, 28 վիճակա, մուրախխասլարընը Տէրսաատէթէ կէօնտերմէլէրի, Բաթրիգխանէտէն էմր օլունմուշ տուր։

Օգոստ. 27 սինտէ Նէֆսի Հալէպտէ գէլէրատան 5, վէ 24 ինտէն 26 սընա գատար ճիսր գաղաբնտա 12 վէ Ֆիւլմէն գարիեէսինտէ 3 վէ Զիհարէթ գարիեէսինտէ 2 վէ Այնթապտա 4 վէֆիեաթ վուգուս պուլմուշ տուր։

* *

Հիւտէյտատա գէլէրա զուհուր իթտիկինէ տաեիր օլան հավատիսին ասլու էսասը օլմատըը, պու կիւնքիւթադ. վիմի Վէգաեի»տէ օգունմուշ տուր։

Լէֆքէտէն Պիլէճիկէ գատար ինչա օլունաճագ չըմէնտաքֆէրլէրինէ թաեին թուլի հագիգիսի զրմընտա, եագընտա օլ թարաֆա պիր գօմիսիօն հէյլէթի կէօնտերիլէճէք տիր։

Սիրքէճիեէ չըմէնտաքֆէրլէ վիրուտ իտէն տագիգ վէ զախիրէ իչիւն, պատմա կէրէք Սիրքէճիտէ վէ կէրէք զախիրէ կէօմրիկինտէ պիրէր սըհհիեէ միւֆէթթիշի պուլունտուրուլմասը թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

Վիէննա սէֆիրի Զիեա պէյ հաղը. տիւն ագշամ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթլէ, տօղրուճա Մապէյնի Հիւմաեունա կիթմիշլէր տիր։

Իւսքիւպ իլէ Բէօսթէնտիլ արասընտա քեաին, Գօմանօվա թարիգի իլէ, Պուլկարիսթան չըմէնտաքֆէրլէրինէ իլթիֆաթը խուսուսունա, հիւքիւմէթի Սէնիկէ թարաֆընտան միւսաատէ պույրուլտուղունու «Լէվանթ» եազըսը։

Էսհամ վէ թահվիլաթը Օսմանիէ, էվվէլքի կիւն Բարիս պօրսասընտա խաֆիֆ սուրէթտէ թէրատգէլ իթմիշ տիր, ֆագաթ Լօնտրա պօրսասընտա աղ թէնէզզիւլ կէօսթէրմիշ տիր։

Օտէսատան Տէրսաատէթէ կէթիրիլ մէքտէ պուլունան ունլարը գուրտուլու վէ պէօճէքլի օլտուղու իշիտիրմէսի իւզէրինէ, Իւսկիւտարատա վագը ունճաս միւքեանլարընտա 35 չուվալ ուն գուրտու վէ պէօճէքլի օլտուղու պէլէտիեէ թաղիպի թարաֆընտան պիլմուտեէնէ անչաչըլարագ, լազմ կէլէն մուամէլէսի իյֆա գէլընմըշ տըր։

Կիրիտ վալի վէքեալէթի թարաֆընտան, Կիրիտ միւթէսարրրֆ վէ գայմագամլարընա կէօնտերիլէն պիր թահրիրաթտա, սօն գարբշըզ լըգ լարատան տօլայը հուսուլէ կէլէն զարար 12,793,729 ղրշ. պալիզ օլուպ, պունա մէտատ օլմագ իւզրէ, թարաֆը Շահանէտէն քէրէսթէ վէ էրզագ կէօնտերիլտիկի կիպլի, Թուզ, Թիւթիւն վէ բուլ բուսուսու իւզէրինէ տախի պիր մըզտար զամմ իլէ 11 այ զարֆընտա պու եիւզտէն տէ հասըլ օլան 780.000 ղրշ. սանճաղլար միւանընտա թէվզի օլունտուղու, վէ սեպեպ 28տէ եինէ թէվզիաթ վուգուս պուլաճապը, վէ էկէր խաթաղ օլան թարլա վէ խանէ վէ էշեալար վէ Կիրիտէ սէվգ օլունան 30 թապուր ասքէրին պատի օլտուղու մէսարիֆ տախիլի հինսապ իտիլիր իսէ, պիւթիւն զարար զիեանը 50.000.000 ղրշ. պալիզ օլաճաղը զիքր ու պէեան օլունմուշ տուր։

Անատօլու տախիլէրինտէ զախիրէ ախպ ու իթասընտա պու սէնէ գատար բէվճ կէօրիւլմէմիշ օլտուղու պիլտիրիլիեօր։

Տէրսաատէթ իլէ ճիսրի Մուսթաֆա բաշա արասընտա իշլէմէքտէ օլան գաթարլարտա միւսթախտէմ իւչ սէյեար մէէմուրլարտան պաշգա, լիսանաշնա տիկէր իւչ սէյեար մէէմուրուն իսթիխատամը գարարկիր օլմուշ տուր։

Օրթաքէօյ Եէհուտիլերի պէյնինտէ գուհուր իտէն չիչէք խասթալըզընը մէնի սիրաեէթի իչիւն, պէլէտիեէ թապիպլերի թարաֆընտան լազմ կէլէն թէտպիրլէր. իթթիխազ օլունարագ, խասթա պուլունան խանէլերի իսթիլաթտան մէն, վէ Եէհուտի մէքթէպլերինին գարալը թուլթուլմասը, վէ գալապալըգը խանէլերին թախլիեէ իսթիմէսի չէտիտէն էմր օլունմուշ տուր։

Պէյօղլունտա գասսապ Եանինին տիդիքճանընտա եաթան օղլոդ Նիգօլիէի դաթլ վէ մէղքիւր տիքճանը իհրագ իտէն Զախարի նամ չախս հագդընտա սատրը օլան իլամ, մահքէմէյի թէմիզ ճէզա տայիրէսինտէն նագդ իտիկէրէք. ախւն թէքրար ճինայէթ մահքէմէսինտէ իճրա գէլընան մուհաքէմէսինտէ իտամընա դարար վէրիլմիշ տիր։

ԻԹԹԱՐ

Պիր զաթը ալիսրֆաթըն միւթէսարրըֆ օլատուղու չիֆթլիքճաթը մուամէլէսինի բուեէթ վէ իքի հաֆթատան ավտէթ իթմէք իւզրէ, Տէրսաատէթ տավա վէքիլլերինտէն Գէորգ Գարթաեան էֆ. եարընքի ճիւմաա կիւնիւ Մուտանեաա ազիմէթ իտէճէք տիր։

ԻԼԱՆ

Սաեէյի սէարիֆվաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ, հիւքիւմէթի մահէլլիյէնին բուխսաթըյլա, Պուրսատա ուֆաճըգ չօճուգլար իչին քիչատ խյէմիշ օլտուղում Մանկական Պարտէզտէն պաշգա օլարագ, պիր տէ կէրէք գըզ վէ կէրէք էրքէք չօճուգլար իչին, հէմ կիւնտիւզլիք օլմագ վէ հէմտակ կիճէլերի գալմագ իւզրէ պիր մէքթէպ քիչատ իթմիշ օլտուղումտան, վէ «Հէրպերտ Շիլլէր» նամ Այմանեա եէնի ուսուլի իւզրէ իտարէ իտիպ, վէ քեաֆֆէյի չակիրտանը բէյտէր մագամընտա գաեբրաճաղմտան, կէրէք Իսթանպոլ վէ կէրէք թաշրա բրաեէթլու էհալիլերին մալիումաթը օլմագ իւզրէ իլան իտէրիմ։

Մէքթէպի մէզկուր իչպու Սեպտեմբերին իլքիսինտէ քիչատ օլունարագ պիրինճի, իքինճի վէ իւչիւնճիւ սընըֆլար իչին, մահը մէգքիւրուն 20սինէ գատար չօճուգ գապուլ օլունաճագ տըր։

Մէքթէպի մէզկուրուն Նիզամնամէսի, վիրիլէճէք տէրսլէրին բրօկրամը, վէ չօճուգլարը գապուլի իչին լազմ կէլէն չէրայիթ հագգընտա քէսպի մալիումաթ իթմէք խսթէեէն զաթլար, «Գուրսատա, տնօրէնութիւն Քալանթարեան վարժարանի» տիեէրէք մէքթուպ եազապիլէճէքլէր տիր։

Դ. ԲԱԼԱՆԹԱՐԵԱՆ

1—10

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԱՀՎԱԼԸ ՓՈԼԻԹԻՔԸՅԷ

Վարիտ օլան թէլէկրաֆլարտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Ալմանիա վէ Ավուսթրիա իմբէրաթօրլարը, Շվարձէնաուտա մանօվրալարը սէյր ու թեմաշա իթտիքտէն սօնրա ումումի տաաքիրէ պէկաճը խօշնուտի վէ էմնիյէթ իթտիքլէրի կիպի, Ավուսթրիա-Մաճար վէ Ալման օրտուլարը պէյնինտէքի իսլահատըլըգ հագգընտա մուտիրլէն պահիլէ, միւշարիւլէյհիմա հազարաթը մահեմէլէրինէ պէրապէր էտուպ վար օլարագ, Ալէնթաթայկ սթասիօնունա կէլիպ, օրատա իմբէրաթօր Կիյօմ խալիտանէ վէ սամիմանէ սուրէթտէ Ավուսթրիա իմբէրաթօրու իլէ վէտալաշըրագ, Միւնիխէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ, վէ շէհրի մէզքիւրէ վիւսուլինտէ, նոյիպի հիւքիւմէթ օլան բրէնս Թարաֆընտան քեաֆֆէյի բրէնսլէր վէ վիւքէլա վէ րիճալ վէ իւմէրա պուլունտուգու հալտէ գապուլ օլունուպ սէֆրայա նազիլ օլմուշ, վէ օրատա տախի քիւլլիյէթլի պիր իզտիհամ թարաֆընտան ալգըշլանմըշ տըր.

Մալիւմ օլտուգու վեճհիլէ Ալմանիա իմբէրաթօրու Կիյօմ հազր. մանօվրալար վէսիլէսի իլէ Ավուսթրիա իմբէրաթօրու իլէ մուլագաթ իթտիկի սըրատա, ժէնէրալ ֆօն Գաբրիվի տախի գօնթ Գալնօքի իլէ խուսուսի միւզաքէրաթտա պուլունմուշ, չու սուրէթլէ Ֆրանսա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ հասըլ օլան մուգարէնէթ վէ իթիլաֆըն նէթիճէսի, սուլհ ու միւսալէմէթի ումումիյէ միւվազէնէսինի իխլալ իթտիկի հալտէ, նէ թէտապիր իթթիխազը լազըմ կէլտիկի հագգընտա միւշավերէլէր ճէրէյան իթմիշ, վէ պու պապտէ էն միւքէմմէլ թէտպիր, Իթալիանըն տախի տախիլ պուլունտուգու իթթիֆագը միւսէլլէսի հէմ թագվիյէ իթմէք, վէ հէմ տախի Ինկիլթէրրանըն մուավէնէթինի պիր գաթ տահա հագգըլարընտա թէէմմիւն իլէմէք իւզրէ, Ինկիլթէրրա իլէ միւնասէպաթը տահա զիյատէ թահքիմ իյլէմէք խուսուսլարը գարարլաշմըշ տըր. Պունտան մատատա պազը մէհաֆիլտէ, միւշարիւլէյհիմ իքի իմբէրաթօրլար հազրէթլէրինին, աճվալին միւսայիտ օլտուգու թէգտիրտէ պուլունմագա գարար վիրտիքլէրի մէրվի օլուպ, պունուն նէթիճէսի օլարագ, Պէրլինտէն մէվրուտ պիր թէլէկրաֆ, իմբէրաթօր Կիյօմուն Գօբէնհակա կիտէրէք, Չար հազրէթլէրի վէ Ռուսիա խանէտանը իմբէրաթօրիսի իլէ մուլագաթ իթմէսի իհթիմալտէն օլտուգու պէեան իտիյօր քի, չու հալտէ Ալմանեանըն տախի մուհաֆազայի սուլհ ու սէլամէթ արզուսունտա պուլունտուգու անլաշըլըր օր.

Ռուսիանըն Բարիզ սէֆիրի պարոն Մօրէնհայմ շէրէֆինէ Լիւրտա շէհրինտէ շէհրաէմինլէր իճրասը, վէ ղիւաֆէթլէր քէշիտէսի տէվամ իթմէքտէ օլուպ, միւշարիւլէյհ, Ֆրանսա իլէ Ռուսիանըն թէէսիսի իթթիֆագը խալիսանէսինէ իշթիրագըննատ տօլայը, քէնտիսինէ պէեան օլունան թէշէքքիւրաթտան նաշի ճէվապ իթտիքտէն մատուրայի, քէնտիսի պու վագիֆէնին իֆասընը իթմէքլէ մահզա Չար հազրէթլէրինին արզու վէ իրատէսինը իճրա իթմիշ օլտուղունու պէեան իյլէմիշ տիր.

Պունտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, գաթէն վէ քաթէն Ռուսիա Չարը իլէ Ֆըրանսա ճիւմհուրիյէթի րէիսի Մ. Կարնօ պէյնինտէ, հէտիյէլէրի թագտիմ իլէ ... սաթ ... փէֆէրանսը սա ու ... իթթիֆագը ... օլունմուշ ... պէյնինտէ ... մէքթուպլար թէաթի օլունմուշ, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի րէիսի ... Պօնսիէն ... վէ ... ագ... վէ օրատա մուավէնէթ ... մուհաֆազա ... տիր.

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՃԱՄԻՅԷԹԻ
ՎԷ
ԱՐՄՐՈՒՆԻ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ ՄԷԿԹՈՒՊԻ

(6525 ինճի նումերոյէն տէվամ)

« Էֆէնտիլէր, իքինճի պիր մէսէլէտէ վար տըր, վէ օ տա պիրինճի մէսէլէտէն նէշէթ իյլէմէքտէ տիր, եանի անըն նէթիճէսի տիր. շէօյլէ քի, Էրմէնի միլլէթինին, Վէնէտիք վարժապէտլէրինտէն, Սամուէլ Մուրատեան վասիյէթի բարալարընըն, ալաքէթլէրին, վարիսլարընըն վէ քիւշատ իթտիքլէրի մէքթէպին մէսարիֆաթընըն հիսապլարընը իսթէմէկէ հագգը վա՞ր մը տըր, եօգսա եօ՞գ մու տուր. հալ պու քի, գաթէն պու մէսէլէնին հալլ իտիլիպ պիթտիկի, քէյֆիյէթին հիքեայէսինտէն անլաշըլմըշ տըր. վէ բէք իյի պիլիրսինիզ քի, կտահակատար Յովհաննէս Մուրատեանըն իտարէսինտան պաշգա, Ավուսթրիա իլէ Ֆըրանսա տէվլէթլէրի թարաֆընտան տա հիսապ իսթէնիլմիշ տիր. վէ պունտան տա աշիքեար անլաշըլըր քի, էկէրչի Մուրատեան վարժարան վասիյէթի բարալարը, Վէնէտիք մանասթըրընըն քէնտինէ ախտա օլմուշ օլսա իտի, պունլարըն հիչ պիրինին հիսապ իսթէմէկէ հագգըլարը օլամազ իտի. պինաէն ալէյհ, Էրմէնի միլլէթինին էօքիւզլէրինին վէ ֆագըրլարընըն հագգը սարիհլէրի օլտուղու, չէմ կիպի աշիքեար սուրէթտէ ճանըրմըշ վէ գապուլ օլունմուշ օլտուղունտան տըր քի, բէօյլէ հիսապ իսթէնիլմիշ տիր. Վէլհասըլ, թէքմիլ մէտէնի միլլէթլէրին վէ տէվլէթլէրին գանունլարը ահքեամընճա, տէվլէթ եալընըզ պիր վասիյէթին իճրասընա մէմուր օլունլար, իլլա պիր գաթ վասիլէր պիլէ (Վէնէտիք վարժապէտլէրի իսէ, թէքրարէն տէրխաթըր իթտիրիրիմ քի, գաթըն վէ զիրրէ միքտարը վասիլիք հուգուգունա մալիք օլմամըշլար տըր), տէրիհատէ իթմիշ օլտուգլարը պիր վասիյէթի թէմամիլէ իճրա իթմէքլիկէ, վէ գուհուրա կէլէն մէսարիֆաթըն հիսապլարընը տա վիրմէքլիկէ պօրճլու պուլունմագտա տըրլար; պինաէն ալէյհ, Վէնէտիք վարժապէտլէրիտէ, Ս. Մուրատեան վասիյէթինին վէ մէքթէպինին հիսապլարընը, միլլէթիմիզէ վիրմէկէ, մութլագ սուրէթտէ պօրճլու տուրլար, վէ միլլէթիմիզին տէ մէզքիւր հիսապլարը իսթէմէկէ վէ պիլմէկէ, գաթ էնտէր գաթ հագգը սարիհի վար տըր.

« Էֆէնտիլէր, իւչիւնճի պիր մէսէլէ տահա վար տըր, վէ օտա, Ս. Մուրատեան վասիյէթինին իճրասընը տաավասը գըեամ իյլէմէմիշ իսէն, միւրուրի զէման օլուպ օլմամասը խուսուսու տուր. պազըլարը էյլէ զանն իթմէքտէ իմիշլէր քի, կիւեա, արատան էլլի սէնէ կէչմիշ օլտուղունտան, միւրուրի զէման օլմուշ իմիշ տիր, վէ կիւեա միլլէթիմիզ հագգը սարիհինի գայիպ իյլէմիշ իմիշ, գիրա, մալիւմ եա, պիր չօգ հուգուգ տաավալարընտա միւրուրու զէման տանըլմագլըգ գավանին ահքեամընտանտըր, վէ միւրուրի զէման տէ միւրուր իտիյօր, եանի իյինէ վէ մէսէլէսինէ կէօրէ տիր, հալ պու քի պու մէսէլէտէ, աղլա միւրուրի զէման օլամազ, անըն լագըրտըսընը պիլէ իթմէքլիք ֆազլա տըր. չիւնքի, մէզքիւր վասիյէթնամէ, էլլի սէնէտէն պէրու իճրա գըլմաերագ, իլլա խիեանէթ վէ դասըպլըգ իրթիքեապ իյլէնմիշ տիր. եանի, ումում միլլէթիմիզ իւթիֆագ իտէճէք եէրտէ, եալընըզ Գաթօլիքլէր, վէ պաշլըճա Վէնէտիք վարժապետլէրինին թարաֆ ու էթրաֆլարը չօճուգլարը իսթիֆատէ իթմիշլէր տիր. վէ հաթթա, պիրտէն տախի պազը չօճուգլար, մէճպուրի գաթօլիք քիլիսէսի ազաեանընի իճրա իտէրէք գապուլ օլունմուշլար տըր, տիմէք տիր քի, ումում միլլէթ նէրինէ, միլլէթին պիր գըսմը ֆաեիտէմէնտ օլմուշ տուր: Վէ շունու տախի պիլմէքլիկիմիզ իգթիզա իտէր քի, մէզքիւր վասիյէթնամէնին իճրասը, Ինկիլիզ տէվլէթի գավանինի մաճիպինճէ իճրա օլունմալը, ...

վանինինէ թապի տիր. վէ տէվլէթի միւշարիւլէյհանըն գավանինինճէ իսէ, պիր վասիյէթտէ միւրուրու զէման օլմագ իչին, գըրգ սէնէ իճրասըզ գալմըշ օլմասը իգթիզա իտէր. վէ պու գանունուն հիւքմիւ տէ, Ինկիլիզ թօբրագընտա պուլունանլար իչին օլտուղունտան, մէսէլէնին մահալլի ենէ պիր պաշգա պուլունմագլըգ խուսուսունտա գարըշտըրըլմաեա, գանունուն հիւքմիւ պաշգա տըր. միւրուրու զէման տուրմամըշ տըր, չիւնքի վասիյէթնամէ տաերէսինտէ պիրա իճրա պուլունմուշ տուր, վէ չիւնքի միլլէթիմիզ Ինկիլիզ մէմալիքինտէ օլմաերագ, իլլա մէմալիքի սանիյէտէ պուլունմագտա տըր, վէ հաթթա Մուրատեան վարժարանըն բարալարը վէ մէքթէպի տախի մէմալիքի սանիյէտէ տիր.

« Էֆէնտիլէր, իշթէ սէօյլէտիքլէրիմտէն աշիքեար սուրէթտէ անլաշըլմագտա տըր քի, միլլէթիմիզին, նէ Ինկիլիզ, նէ Ավուսթրիա, նէ Ֆրանսա, վէ նէ տէ Իթալիա տէվլէթլէրի գավանինէ տաիր հիչ պիր իլիշիկի, եանի միւրուրի զէմանէ տաիր հիչ պիր մէսէլէսի պուլունմագտա օլմաերագ, չիւնքի վասիյէթնամէ իճրա իյլէմէքտէ տիր, իլլա տավամըղ Վէնէտիք վարժապետլէրի իլէ օլաճագ տըր, չիւնքի անլէր քէնտի վազիֆէլէրինի թէմամիլէ իֆա վէ իճրա իյլէմէյիքտէն, վէ Սամուէլ Մուրատեան վասիյէթի բարալարընը գասըպ ուզատպիլմա գալգըշըլտըգտան պաշգա, պիրատ էլլէրինտէ պիր ալէթ վէ պիր սէրմայէ իյլէնէրէք, միլլէթիմիզ չօճուգլարընա քէնտի քիլիսէսինի ինքեար իթտիրմէկէ չալըշմագտա վէ սարֆ ու իսրաֆ իյլէմէքտէ իտիլէր. Նասըլ քի պունուն պէօյլէ օլտուղունը պիզ հէր կիւն կէօրմէքտէ օլտուգտան մատատա, զաթէն Վէնէտիք վարժապէտլէրինտէն օլան, վէ մէզքիւր բարալարը կիտիպ Մատրասատան ալարագ կէթիրմիշ պուլունան միւթէվէլլի Սարգիս վարժապետ Թէոտորեան քէնտիսի տախի կէօրմիւշ, հատտէն զիեատէ էսէֆ իթմիշ, վէ էօմրիւնիւն սօն տագիգասընտա գատար տա, միլլէթիմիզին էօքիւզ վէ ֆագըր չօճուգլարընըն հագգը սարիհլէրինի մուհաֆազա վէ միւտաֆաա նիյէթիյլէ, ան սամիմ ուզրաշմըշ վէ չալըշմըշ տըր, վէ հաթթա, պու խուսուստա տահի գալէմ ալտըղը, վէ թամ իթտիրտիկի քիթապլարընտա, «Էօքիւզ վէ ֆագըր չօճուգլարըն պու եօլտա հագգլարընը գասպ գալըր ըյմագլըգ, ատէթա պիր խըրսըզլըգ տըր» տէմիշ տիր.

(Տէվամ)

ՍՕԼԻՆԻ ՎԱՔԱՍԸ

Սէլանիքտէն տաղա գալտըրըլան շըմէնտիֆէր մէմուրու Սօլինի, ալաֆրանգայի միլին 7ինճի կիւնի էշգըեա թարաֆընտան սալը վիրիլէրէք, Սէլանիկէ ավտէթ իթմիշ, վէ պիր գաչ կիւնտէն պէրու օրատա պուլունան «Պասթէլիֆիտալիօ» նամ իթալիա վաբուրընա պինէրէք, էսարէթինէ տաիր սօն մահալլի մէզքիւր գօմբանեանընա մալիւմ վիրմիշ տիր.

Պունուն իֆատէսինէ կէօրէ, էշգըեա, արատա իքի աէֆա Տէմիր Գաբու վէ Սէլանիք խաթթընը թէֆթիշ վէ մուաեէնէյէ մէմուրէն օրատա պուլունան իտէն Մ. Ֆօլա նամընտա պիր միւհէնտիսի էսիր իթմէք ֆիքրի իլէ պիր զէմանտէն պէրու Տէմիր Գաբու ճիվարընտա տօլաշմագտա իմիշլէր. Սօլինի էսիր իթիտիկի զէման, մէրգում միւհէնտիսի տախի Տէմիր Գաբուտա պուլուպ իսթէճէք իմիշլէր, պիր էվին Նաիէճանի, ագիպէթի Թէլիֆի իլէ իշ օլտուգունտան, հայտուտլար քէնտիսինի Թէմսալ էտէմէմիշլէր տիր.

Սօլինի էշգըեա շըմէնտիֆէր խաթթը պօյունճա եալընըզ պաշընա հարէքէթ իյլէմէքտէ օլտուգու հալտէ, օ կիւն իք պաշը Անժէլ Րիւթօսա խամլը իւզէրինտէ թամիրի միւգտէմ պիր

մահէլլի կէօսթէրմէյէ մէճպուր օլտուղունտան, Տրէգէն տէնիլէն պիր իշճի վակօնունա րաքիպէն հարէքէթ, վէ էշգըեա ուզագտան վակօնու կէօրինճէ, միւհէնտիս իլէ եօլ մէմուրու կէլիյօր զաննընա տիւշէրէք, վակօն իւզէրինէ աթէշ իթմիշ, աքիպէթէն պիրիսինի թէլէֆ իյլէմիշ տիր.

Պունտան սօնրա էշգըեա վակօնուն ի գէրինէ կէլէրէք, Սօլինի իլէ տիկէր րէֆիգլէրինի թութմուշ, իքի սաաթ գատար օրմանլար իչինտէ տօլաշտըրտըգտան սօնրա, քէնտիլէրինին էշգըեա ճէմիյէթի տէյիմիշ օլտուգլարընը, վէ թալիա ագչէսի կէօնտէրիլմէտիքչէ թալիլէրի միւմքին օլամազը միւպէյյէն պիր մէքթուպ եազտըրմըշլար տըր.

Էշգըեա էվվէլ էմրատէ 5000 լիրա Թալիլիս ագչէսի թալէպ իյլէմիշլէր իսէ տէ, Սօլինի պին րիճա վէ միննէթ իլէ, մէպլաղը մէզքիւրուն 2,000 լիրայա թէնզիլինէ մուվաֆագաթ իսթիհսալ իյլէմիշ տիր.

Մէքթուպ իչ պաշըա Թէսլիմ իտիլիպ, քէնտիսի պունա էն եագըն շըմէնտիֆէր սթասիօնունա կէօնտէրմէք իւզրէ, էշգըեանըն եանընտան պիրի տըրգատան սօնրա, պունլար էսիրլէրի ալարագ իրթէսի սապահա գատար հէր օրմանլըգ իչինտէ հարէքէթ իյլէմիշլէր տիր.

Սօլինի, էշգըեա էլինտէ էսիր գալտըղը 14 կիւն միւտտէթ զարֆընտա, օրմանլըգ իչինտէ վագըթ կէչիրէրէք կիւնտէ իւչ կէօրմէմիշ տիր.

Էսարէթին 11ինճի, եանի օգոսթոսուն 28ինճի կիւնիւ, իքինճի օլուր օլմազ, րէիսի էշգըեա Աթօեան Մանիր, կէտէտ իլէ պէրապէր Միրօֆչա սթասիօնու ճիվարընա գատար էնէրէք քէնտիլէրինէ բարա կէթիրմիշ պուլունան գումբանիա մէմուրու վէ Իթալիա գօնսօլօսու գավազընը կէօրմիւշ տիր.

Էվվէլճէ գարարկիր օլտուգու վէճհիլէ, գավազըն իւզէրինտէ պիլաց նամիտէ տա հիչ պիր շէյ եօգ իսէ, Թարաֆէյն նէֆէրլէրինին անլաշամագ իւզրէ պիր գաչ սէօզ թէաթի իյլէտիքտէն սօնրա, հէր պիրիքտէ Սօլինինին պուլունտուգու մահէլլէ տօղրու հարէքէթ իյլէտիլէր.

Այըն 29ունճու կիւնիւ էօյլէն վագըթլերա, Բէթրօսօ վատիսինտէ պիր օրման քէնարընա միւվասէլէթլէ, գօմբանիա մէմուրու, Սօլինիի ալըպ կէլմէք ի զրէ մահէթինտէքի ատամլարտան պիրիսինի կէօնտէրմի.

Այըն 30ունճու կիւնիւ Սօլինի, շէքրապէրինտէ 5 հայտուտ պուլունտուղու հալտէ, րէիսին պուլունտուգու մահէլլէ կէլմի, մէրգում Թալիս ագչէսի օլան 2000 լիրաեը պիրէր պիրէր սաեըպ, րէիսի էշգըեանըն Թէսլիմ իյլէտիքտէն սօնրա, էսարէթի խիթամ պուլմուշ տուր.

Րէիսի էշգըեա Աթօեան, ալտըղը բարանըն 150 լիրասընը հազըրուն միւվաֆֆագասընտա պիր քիլիսէնէ վագըֆ իյլէտիքտէն սօնրա, 6 լիրասընը էնէնէքէ վէ սայիրէ մէսարիֆի օլարագ Սօլինինէ վիրմիշ, վէ 20 լիրասընը տախի 100էր ղուրուշ հագգը իթմինան օլարագ, քէնտի ճէպլինէ աթտըգտան սօնրա, տիկէր 3 լիրասընը տա ավտէթ մէսարիֆի օլարագ Սօլինինէ վիրմիշ, վէ մէպլաղը սայիրէ պիր հէյպէնէ վազ էտիլիպ, էշգըեա պէյնինտէ թագսիմ էտիլմէք իւզրէ կիւղէլճէ մուհաֆազա էտիլմիշ տիր.

Պատէհու էշգըեա Սօլինի իլէ րէֆիգլէրինի պիրէր աէֆա գուճագլամարագ, էսարէթ էսնասընտա քէնտիսինէ կիւղէլճէ պագամատըգլարընտան «ծօլաեը», պէնանը Թէէսսիւֆ իյլէտիքտէն, վէ գարտաշ Աթօեան սօյլուղտան հէֆզ օլունմագ իչին, մէրգումա քիւրք կիպի պիր շէյ վիրտիքտէն սօնրա էշգըեա պիր Թարաֆա վէ Սօլինի տախի տիկէր ճիհէթէ կիթմիշլէր տիր.

Չէթէ րէիսի Աթօեանըն իֆատէսին

նէ նէզարէն, էյլէմ հիւմնետէ իլէ Տէմիր Գաբու արասընտա 6 չէմէ մէմպա օլուպ, պունլարըն մէճմուու 80 քիշիտէն իպարէթ իմիշ։

Ըզմիրլի Քեօրքիւլու էհալիսինտէն պուլունան Պօղոսեան չիթէսի ... Պուլկար վէ 3 ի եանեալը Բումի օլմագ իւզրէ 7 քիշիտէն իպարէթ օլուպ, պու չէթէ գըշլըն Պուլկարիսթանտա իճրայի չէդավէթ իթմէքտէ իմիշ։

Սօլինինին պիր կիւն պիլէ կէօզինի պազլամամըշլար իսէ տէ, քէնտի կէդտիկի եէրլէրին, կիւնտիւզ վագըթ պիլէ կէզմէք վէ պէյլէմէք ղայրը գաբիլ իմիշ։

Մ. Սօլինինին աճվալը սըհհիյեսի, խուսուսիյէ ուզուն եօլլարըն պատի օլտուղու եօրղունլուգտան միւթէսէլլ օլմուշ տուր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՆԴԱՐԷՑԷՆ

...Միւէլլիֆ,

Գազը մէսայիլի միլլիէնին թէավիւէսի զըմնընտա, չէնտ մահտան պէրու Գոնեա ճեմիյետէ պուլունան Առաջ. Տէղապահ Տէր Խաչիկ վրդ. Համալեան ավտէթ իթմիշ, վէ քէնտի ղայրէթի եմնայընտա պազը «ազգասէրլէր» թարաֆընտան, ալէյհինտէ Բաթրիգխանէեէ գըլընան պիր թազըմ նիւէստա ւթիքեատան տոլայը, նալո միւթէէսսիր օլմուշ, պէր մինվալի սապըգ Ս. Աստուածածին վանքընըն ինթիզամը հալինէ չալըշմագտա պուլունմուշ տուր. Միւմաիլէյհ Ս. Հայրըն Գոնեաեան հարէքէթինտէ, օրանըն թիւճճարը միթեպէրանընտան օլան, վէ ակխալէթի տէրքեար պուլունան Ղազարոս էֆ. Ս... եաղալեան թարաֆընտան, վանքըմըզ իչին կիւզէլ պիր ավ հէտիէ օլունտուղունու էյերլի գիքր իյլէնէրէք ա ճապա քէնտի սէրվէթլէրինի, պալմ քէնտի սէֆահաթ վէ իսրաֆլարնարընա սարֆ իյլէյէն գաթլարըմըզըն նամուսլու գայիրէթլէրինի թանզիմէ պիր մէտար օլայըլի՞մի։

Իւմիտ ան վէ թէվզիլի միւքէաֆաթ զիյնէթլէրի, գալէթայի միւթէպէրէնիշանէ կէօրիւլէն Ս. Խորէնեան մէքթէպինին, նէ սուրէթլէ քիւշատը, էյան մէյհուլ պուլունմագտա տըր. պու խուսուսուն էհէմմիյեթ վէ էյլէմիյեթի գաճէն տէրքեար պուլունմաղին, թաֆսիլաթա հաճէթ կէօրմէյէրէք, էվվէլքի հէյէթէթի իտարէ իլէ սայիր զէվաթը մէարիֆբէրվէրանըն, պիլխասսա նազարը տիգգաթլարընը սավէթ իտէրիմ. Մ..լի աճվալիմիզ էսէֆ օլունաճագ պիր հալտէ տիր. Բաթրիգխանէնին թալիմաթը, վէ Տէղապահ Հայրըն ղայրէթ վէ նասիհաթլարը. էյան թաղ. խորհուրդ հէյէթինին թէշէքքիւլինէ մէտար օլամամըշլար տըր.—Պիր գածօլիք թարաֆընտան եազըլարը սիլսիլմէք իւզրէ պազըրճըա թէսլիմ օլունան պիր գաչ եիւզ քուրշա պարըր քիլիսէ սահանլարը, համլարըմըզտան պիրի թարաֆընտան կէօրիւլիւպ, իճապ իտէն մահէլլէրէ իխպար օլունտուղունտա, հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, մէզքիւր սահանլար թէֆթիշ վէ թահգիգ օլունմադըգըն Գաթօլիք մէրխասէխանէսինէ կէօթիւրիւլմիւշ օլուպ, էյան օրատա պուլունմագտա տըր, վէ պէյմէնիգ նէ վագըթ իճրայի թահգիգաթ իտիլէճէք տիր (1).

Ալթը եիւզ գատար խանէտէն իպարէթ պուլունան Օթաքոյ նամ Հայ գասապասընտա, խալիճէ Բօսթէնճեան պուլունմագտա օլուպ, պունլարտան օն խանէ գատարը տահտա պու կիւնլէրտէ, քէնտի աթալարը քիլիսէսի օլան քիլիսէմիզէ տախիլ օլմուշլար տըր.

* * *

ՊԱԼԸՔԷՍԻՐՑԷՆ

...Միւէլլիֆ,

Ճիւլուսու Հիւմայունու մէսաւէթմագրունու ճէնապը Բատիշահի րուզու ֆիրուզունա միւսատիֆ օգոստոսուն 19ունճու կիւնիւ էօյլէյին 21 բուչէ Թօփ էնտախթ օլունարագ, կիւն թէքմիլ չէհիր տօնատըլըպ, կէճէ մէհթապլարիյլէ վէ գանտիլ իլլա օլունմուշ, վէ խանէնտէ վէ սագէնտէլէր պիւթիւն կիճէ հէր թարաֆտա թէրէննիւմագ օլմագտա պուլունմուշլար տըր. Պիլ խասսա հիւքիւմէթ գօնաղը վէ պէլէտիէ սարայըսը վէ էմագինի րէսմիյէ միւքէմմէլ սուրէթտէ թէնվիր ու թէզյին օլունուպ. Իշպու թէնվիրաթը ուշմումիէ միւշէյիտտէն, Ցիւպէկ պաշընտա սաղարտ էմինի Վարդևանեան Հաճի Մէկքոն էֆէնտին խանէսի զիւսալէթինը ճալիպի տիգգաթ իտի. Մէզքիւր խանէ էօնիւնտէ կիճէնին նըսֆընա գատար էնվաի ֆիշէնկլէր էնտախթ վէ խանէնտէլէր թէրէննիւմագ օլմագտա իտի. Բէզա Գօստիկեան պիրատէրլէրին խանէսի սախի փէվգէլ–տէ տօնանըլմըշ օլուպ, պախչ իթտիկի մէյդանը ճալիպի հայրէթի ումումիյէ օլմագտա իտի.

Միւտաէլլի ... էֆէնտիլէրինին ... էքթեսինի թէօն իթմիշ օլան ... Հաշպուլարտան 35 քիշի ճիւլուսու Հիւմայունի միւնասիպէթիյլէ ափվը Շահանէյէ մազհար օլուպ, ճիւմլէսի նէքդէպան օլարագ «Բատիշահըմ չօգ եաշա» սատասը իլէ զիվէրի զէմինը ունումիէթ իյլէմիշլէր տիր։

* * *

24 Օգոստ. 1891

(1) Պէօյլէ, Գաթօլիք քիլիսէսինտէ, պիզիմ կիպի մասաղ վէ քէշիշ բիշիրիլ սէվմապ նէվինտէն օլարագ Ֆուգարալարա տաղըթմագլըգ աճէթտէն օլմաագըընտան, մէզքիւր սահանլարըն պիզիմ ջիւնճը չիւրհէսի թէվէլլիւտ իթմիշ տիր։

ՄԱՂՆԻՍԱՅԱՆ

Ճէրիտէի Շարգիէյի 1846 թիւ օրաթերթին մէջ կարդացինք նամակ մը, որոյ պարունակութիւնք բոլորովին հակապատկերն էր մեր գրութեան՝ զոր գրած էինք անցեալ Հայոց համրածանօթ խնդրոյն հաշտութեան գործին խրախճանացման նկատմամբ. Այդ հերքելի գրութիւնն՝ որ «Արեւելքի» 2262 թուոյն մէջ եւ տեսնուեցաւ անտարակոյս մի և նոյն գաղափարի ծնունդ էր. ուստի այդ երկուքին խախուտ նամակներն իրենց խեղաթիւրեալ ու պատրուակեալ խմաստովը կարի զարմացմամբ համակեց զմեզ. քանզի՝ ժողովրդեան մէջ յումեկմա մատ գտնող գժտութեանց և երկպառակութեանց մէջ միծամածութիւն կազմող Ազգայիններն որոնք գրեթէ զգաստացած հետևաբար և առ միմեանս ունեցած իրենց վաղեմի մրցմանց ու պայքարայ զգեթէ դադարմնակէտ բարձրացած լինելով որ միանգամայն իրենց անանց և սխերիմ կրից անհաճոյ թելադրութեանց կատարեալ յագուրդն է, կ'ամաչին և իւրոյն ակամատես կը լինին այլ եւ իրեանց առաջն բացուած յաւիտենական թանձրամած և մառախլապատ անդունդին. յորժէ յետադայ՝ նոր ազնուրութեամբ միահաղույն ակնարկ մը կարձակեն միութեան նազելի և կենսապարգև ոգւոյն վերայ. ուստի կը փութան ընդգրկել զայն չլամիա, և հանդիստ առնուլ այլ եւ նորին հովանի բազկին տակ՝ որ մայրն է աշխարհի երջանկութեան, որով ի վաղուց հետէ ի նոյին տիրապետող այդ գժոխախեա ատելութեանց ու թշնամանաց հզօր բողբոջներն՝ որոնք ուղղակի ազգութեան բարոյական ու նիւթական շահուց կործանիչ որոմներն էին՝ կը խլուին խաղաղութեան սապարով, կը ջախջախին սիրոյ կռանին ներքեւ ի շնորհս վեհակից բարեջան Առաջնորդ Տէր Տ. Ներսես Ծ. Վ. Արսլանեանի, որ ի վաղուց փափաքելի էր մեզ արդարև.

Արդ անզգայ պիտի համարիմ զինքս եթէ չերկրորդեմ սոյն գործնական հաշտութեան կենդանի նկարագիրը վերջջինիս վասերու պատիր ու ստայօդ գրուածոց դէմ. որոնք տակաւին անմոռէն գաղափմեալ կը մնան սուտթեան խաւարին մէջ զորս յիշած էինք արդէն մեր նախորդ գրութեամբ առ Գառ. խմբագրութիւն «Փունջ» լրագրոյ. Անհաւատի յիշեալ հաշտութեան եղանակը զորոյ պիտի գծեմ մանրամասնութիւնք սիրո ի խնդ և յուրթն ի ժամս. բստ որում բերկրանաց և ժպտաց անհուն երամ մի պրդարև կը խոյանայ Ազգային մէն մի աչքախուն և խաղաղասէր անհատի չրթանց վերայ.

Ուստի նոյն երկուշաբթի օրը որ էր Յուլիս 1. Առաջնորդ Ս. Հայրը 40 Ազգայնոց ներկայութեամբ ժողով մը գումարելով կը հաշտեցնէ միմեանց հետ երկու կուսակիցներն, յետ որոյ այդ ժողովոյն հաճութեամբ կոչելով նաև զՏէր Յովհաննէս զրկեալ քահանայն՝ զնորին Արժանապատուութիւնն եւս կը հաշտեցընէ այդ ներկայից հետ, որք ամենքն ալ յորդանօք կը համբուրեն քահանային Ս. աջն, և անդ խնտ մեծ ուրախութիւններ կը կատարուին. Առաջնորդ Ս. Հայրը կառաջարկէ յայնժամ նորին Արժանապատուութեան որ պահպանիչ մը բնելով օրհնէ ժողովականները որ և խիստ յուզեալ և սրտաբեկ կը կատարէ այդ արարողութիւնն և ներկայք ողբագար խնդութեամբ լի կը բաժնուին մէկզմէկէ. այն պահուն ներկայից մին ժամանակ կը գտնէ առանձինն առաջարկելու նորին Գերապատուութեան որ քահանայն մեղապարտ մը չէ Մելքիսեդեկ Սրբազանի և այնուհետև մանէ յեկեղեցի. իսկ Առաջնորդ Ս. Հայրը իբրև խոհական մի անձնաւորութիւն կը սատէ զայն բնելով թէ այն կրօնական խնդիր մի լինելով իբրև կը վերաբերէր խորհել այդ մասին, յետ այնորիկ Տ. Յովհաննէս քահանայն խորհրդով նորին Գերապատուութեան ամեն իրեն թշնամի կարծեցեալ տուները կայցելէ ու սիրով կընդունին զայն, ուրանցմէ ոմանք եւ փոխադարձ այցելելով քահանայի տունն՝ մինչև երեկոյեան ժամը ըստ թրքաց 4—5ը ուրախութիւններ կը կատարեն. Հետևեալ օրը Առաջնորդ Ս. Հայրը կոչելով առ ինքն կառաջարկէ Տէր Յովհաննէս Հօր որ նամակ մը գրէ Մելքիսեդեկ Սրբազանին նորա հետ եւս հաշտուած լինելու համար ինչպէս կը կարծէին ոմանք, և մինչև պատասխան մը գալը ... գէ մանէ եկեղեցի աւանդատունը կանգնի՝ կամ թէ

(29)

— Պու բէք գօլայ տըր ... էհէր պիլիրսէմ ...

— Պու գահվէխանէտէ չօգտան պէրի՞ միւ խըթիպտամ օլունտուղուսուն։

— Օ՛հ, Թա գուրուլուշունտան պէրու եանի օն սէնէտէն պէրու պուլունամագտամ, Միւսիւ.

— Պու էվտէ՞ մի օթուրուրսուն.

— Էվվէթ, Միւսիւ, պէշինճի գաթտա իգամէթ իտիեօրում.

— Հէր քիրաճըլարը Թանը՞րմըլըն։

— Քիմինի իւմէն ... վէ քիմինի չախսէն, էվվէթ Միւսիւ. Փագաթ իչթէ հէր պիլտիկիմ պու տուր ... պուրատա էյլէնճէլ պաշընտա կալըսօնլուգ իտիեօրում, գօմչուլարը զիեարէթէ վագըթ պուլամաեօրում.

Պիր տագիգա միւշքիլ պիր թէրէտտիւտէ տիւշար օլտուղուտան սօնրա – քի օ արա սիկարայը ատէշին լէհճէսինտէ պիր էնտիշէյի մահզունանէ ալայիմ կէօրիւլմէքտէ իտի – համիֆ վէ միւթէզայեպիր պիր սէսլէ կարսօնա չէօյլէ տէտի.

Տէօրտիւնճիւ գաթտա քի՞մ նաքին օլուեօր.

— Պիր գատըն, Միւսիւ,

— Պիր գատըն ... եալընը՞զ մը.

Կարսօնուն չու եալընըզ քէլիմէսինի իչիտինճէ, սիկարայը տէքրար էնտիշէսի չօղալմագտա տըշյուտու.

— Էվվէթ, Միւսիւ – ճէվապ վիրտի կարսօն – եալընըզ պիր գատըն ...

— Տօ՞ւլիւ տուր.

— Պունու պիլմէմ Միւսիւ, մէզպուրէ Մատամ Լիւսիվալ իսմինտէ օլունուր, իչթէ հէր սիզէ սէօյլէյէպիլէճէքիմ պունտան իպարէթ տիր.

— Սէնտէ էյլէթմէ հիս խիտմէտսուն, աքիքիմ քի սանա եիւզ սու ... (պէշ Ֆրանգ) վարտ իտիեօր իսէմ, պանա պիր չէյ տիյէճէյիմէն իչին տուր ...

— Տօղրուսու Միւսիւ, ինսան պիթեթմայի պիլտիկինտէն զիեատէ պիր չէյ տիյէմէզ.

— Շիւպհէ եօգ, լաքին սէօյլէ պագալըմ, պու գատընըն խանէսինտէ նէ՞ սէօյլէնիեօր, քէնտիսինէ նէ՞ իսմ վիրիեօրլար.

Մէրգում սէօզինին ճիւզլինէ տիթրէյիշինի սէթր իթմէք, վէ եավաշ եավաշ արթմագտա օլան հէյէճանընը ղալէպէ իյլէմէք իւզրէ, պու սիւալի կըրատ իտիեօր իտի.

— Պու գատըն սիզէ արզ իթտիկիմ վէճհիլէ, Միւսիւ, Մատամ Լիւսիվալ թէսմիյէ օլունուր ... վէ մէզպուրէ իլէ Փաուլ իթմէք իսթէյէն հիւսնի ալլէզագ սահիպի ատամ օլունամազ ... զիրա մէրգումէ սալա քիմսէյէ կէօրիւնմէզ.

— Պու նա՞սըլ օլուր.

— Նասը՞լ օլաճագ Միւսիւ, զըշ եազ մէզպուրէ չափագտան էվվէլ սաաթ 3 սուլարունտա րատաէլէրինտէ խանէսինտէն չըգար ... վէ աքշամ եաը կիճէլէ գատար պուրատա իչիմ օլուպ անտէն էվվէլ եաթմամագը քէլ ... սայիմա ալթընտէն սօնրա խանէսինէ ավտէթ իթտիկինի իշիտիրիմ ...

— Հայտի սէնտէ, պու միւմքինմիտիր ... – պագըրտը սիկարայը ատէշ օ գատար թէաճճիւպլէ քի, մաթէմի գարըն Մ. Միշէլ Բէնօնուն ինանըլմագ տէրճէնտէ սապանլարը էրքէն գայմագլըղը ատէթ իտինմիշ օլտուղունու իշիտինճէ, իւմիտ իթտիկի հայրէթտէն աչազը գալմագտա իտի – Նա՞սըլ թէքրար իթտի – պու գատըն հէր սապահ սաաթ տէօրտտէն էվվէ՞լ մի տիշարը չըգար.

— Էվվէթ, Միւսիւ, գարըշըւ գարշըլընը իշիտիրիմ ...

— Պու ինանըլմագ պիր չէյ տիր – տէյի սիկարայը ատէշ.

Պիր տագիգա միւլահազատան սօնրա չէօյլէ իլավէ իթտի.

— Էյ պու գատըն տայիմա խանէսի տըշարըսընտա նէ՞ եաբարլըր.

— Պունու պիլմէմ Միւսիւ.

— Ֆագաթ էվտէ պուլունուն իչին նէ՞ տէրլէր.

— Հիչ պիր չէյ Միւսիւ ...

— Նա՞սըլ, հիչ պիր չէ՛յ, պունու թասլիր պիր չէյ մագամընտա թէլագգի իտիեօրլար.

— Մատամ Լիւսիվալըն պուրատա ժէնի իսքեան իթկի զէմանլէր ... քի չիմտի կ սէնէ ճէրէյան իթմիշ տիր, սուրէթ վէ թարզը մահիչէթի էբէյլիճէ ղարիպ կէօրիւնտիւ, վէ պատէհու արթըգ քիմսէ պունա մէրագ իթմէտի ... զիրա նասըլ քի սիզէ արզ իթտիմ, Միւսիւ, մէզպուրէ սալա կէօրիւնմէմէքտէ տիր, վէ հէր նէ գատար քէնտիսի հէր քէսին հազզ իտէպիլէճէկի տէրէճէտէ կիւզէլ իսէ, պէօյլէ հիչ քիմսէյէ կէօրիւնմէմէյիսինտէն տոլայը քիմսէ տէ քէնտիսինի խաթըրլամամագտա տըր.

— Հայտի սէնտէ ... էհէր կիւզէլ իսէ, – պագըրմտէ սիկարայը ատէշ խոթինազաքեարի պիր կիւլիւմսէյիշլէ վէ պու քէլիմէլէր տուտագլարընը եագըպօր կիպի աթէշֆիշան իտի - հայտի սէնտէ ... էյլէթմէ պիր աշըգը վար, տէկի՞լ մի.

Մէրգում պունու տէտիկի վագըթ կարսօնա հէյէճանըը վէ չէօրտա պիր նազար աթֆ իթտի, կարսօն ճէվապէն տէտի.

— Իշիթմէտիկիմ կէօրէ պու գատըն հիչ քիմսէյի գապուլ իթմէզ, Միւսիւ.

ուզէ բնաւ եկեղեցի չի գայ, քահանայն սաորագրելով պատրաստեալ գրութիւնն կը յանձնէ Նորին Գերապատուութեան որ կը բաժնուի սիրով։

Ահա գրութեան պատճէնը.

Գերապատիւ

Տէր Մելքիսեդեկ Արքեպիսկոպոս Մուրատեանց

Սրբազան Հայր ի Կ. Պոլիս

Ինչպէս գիտէք տեղւոյս խռովութեանց առթիւ ձեզ երբէք յանգէտս վշտացուցած եմ զՁեզ՝ կը խնդրեմ որ ներողամիտ լինիք՝ ինչպէս որ և ես հաւ իմ ժողովուրդիս ներած եմ.

3 Յուլիս 1891 Յովհաննէս քահանայ

Մաղնիսա Տ. Յովհաննէսեան

Մի կողմէն այս գործողութիւնները կը կատարուէին, միւս կողմէն արդէն յուզիչ և խռովիչ անձեր չեն դադրիր՝ խանգարել այս ի վաղուց ցանկացեալ միութիւնը, և անոնցմէ անձ մը բողոքագիր մը կը ներկայացընէ Նորին Գերապատուութեան որ կարևորութիւն չի տար՝ արդէն իր ընկերը որոշած ըլլալուն համար.

10 օգոստ. 1891 Մհս. Խ. Զատրճեան

ԵՐԷՆ ՔԷՕՅԻՒ ՆԻՔԵԱՀԸ

Պիլիրիզ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու, չօգլար պիզտէն, եէնի պիր նիքեահըն պէեանընը պէքլէմէքտէ օլուպ, հաթթա կիճիքմիշ օլտուղումուզտան տօլայը տա թէաճճիւպ իյլէմէքտէ իտիլէր, կէրչի հագգլարը վար իտի, լաքին, չունքու տա տէրխաթըր իյթմէլի իտիլէր քի, պիզ պաղը ղէզէթաճըլար կիպի աճէլէ իթմէյիպ, անճագ պիր հավատիսի միւմքին մէրթէպէ թահգիգ իյթտիքտէն սօնրա եազմագըղ թարիգինի թութմուշուզ տուր, վէ պու տա պիզիմ իչին պիր չէքէճ վէ պիր իֆթիխար օլմուշ տուր. Իմտի պէեան իտէլիմ վուգուի հալի.

Պուրսա Դաթօլիք մէրխասասը Յարութիւն եպիսկոպոսուն գարտաշը, հէր նասըլ իսէ քէնտի գըզգարտաշընըն գըզընը ալմաղա մէճպուր օլտուղունտան, Ռոմա քիլիսէսինտէն րուխսաթ թահսիլ օլունարագ, կէրչի նիքեահ իճրա իտիլմէքտէ գարար վէրիլմիշ, վէ կէրչի, Իսթանպոլ կիպի ճէսիմ պիր պալտէթտէ իչինտէ իճրա իտիլմէյիպտէ, ուզագճա վէ ուֆագճա պիր մահալլտէ իճրասը արզու վէ նիյէթ օլունմուշ, վէ հաթթա հիչ տէկիլ իսէ եա Իզնիմիտտէ վէ եախօտ Պաղչէճիքտէ սէսսիզճէ իճրա իտիլմէսի միւնասիպ կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, պաղը մահզուրլար պուլունտուղունտան, հիչ տէկիլ իսէ, չէհիրտէն ապաճըզ ուզագ-տա պուլունան, վէ պաղլար պաղչէլէր իչինտէ թէնհա պիր հալտէ օլան Էրէնքէօյի հօգգընտա սօն գարար վիրիլմիշ տիր.

Պինաէն ալէյհ պու բազար կիւնիւ, մահէլլի մէզգուրտէ վագը Լիւլէճեան պիրատէրլէրին խանէլէրինտէ օթուրմագտա օլան Ծաղիկեան Սերովբէ էֆէնտինին իգամէթկեահընտա, Ծաղիկեան Յովհաննէս վարդապետին մարիֆէթիյլէ, մէզգիւր նիքեահ սէսսիզճէ իճրա իտիլմիշ տիր [1].

Խրիսթիանլըղըն քեամիլէն խարիճինտէ պուլունան պու նիքեահը իշիտէնլէր, պիլթապի, Ռոմա քիլիսէսի պէօյլէ պիր չէյէ նասըլ րուխսաթ վիրիր տէյի թէաճճիւպ իյլէմէքտէ իտիլէր, հալպու քի, պու թէաճճիւպլէրի, մէզգիւր քիլիսէնին ագահիսինի վէ իլմի իլահիսինի պիլմէմէլէրինտէն նէշէթ իյլէմէքտէ տիր. մէզգիւր քիլիսէ, պու եօլտա միւշքիւլէրին քեաֆֆէսինի քէնտինճէ հալլ իյլէտիկինտէն, պունուն էմսալլէրի կէօրիւլմէքտէ պուլունմուշ տուր. վէ պունտան տա զարիֆի վար տըր, մէսէլա, համիլէ պիր գատընըն, քէնտիսի իլէ հէնիւզ գուրթուլամաճաղը անլաշըլտըղընտա, րահմինտէքի չօճուգ վաֆթիզ իյլէտիլիր իչին, չիլինկա իլէ վաֆթիզ իճրա իթմէքլիք թէտպիրինի տախի պուլմուշ տուր. վէ զանն իտէրիզ քի, պունա նիսպէթլէ «ֆօրս մաժէօր» պուլունտուղու պիր վագըթտա, պիր տամին, քէնտի գըզգարտաշընըն գըզը իլէ նիքեահ իտիլմէսի խուսուսու, պէք սատէ պիր հալտէ գալըր.

[1] Տիմէք տիր քի չիմտի մէզգում էէնի կիւվէեինին գըզգարտաշը. պիրտէն գաճըմ վալիտէլիք ըրֆաթընը թաշըյաճագ տըր.

ԹԵԼԵԿՐԱՖԼԱՐ

Պէրլին 8 սեպտ.— Ռուսիա իմբերաթօրունուն Տանիմարգատա պիր մագալէտի սեեասի իլէ իգամէթ իթտիկի մուհագգագ տըր. Մագալէտի մէզգիւր Տանիմարգանըն Ինկիլթէրա Ռուսիա վէ Ֆրանսա թարաֆընա ճէլպ իթմէքտէն իպարէթ տիր.

Լօնտրա 8.—Մէնպայի մէվսուգատէն ալընան թէլէկրաֆլար Եանկչէ-Քեանկ նէհրի ուղէրինտէ վագը ժօնանք նամ մահէլլտէ վախիմ գարըշըգլըգլար վուգուա կէլմիշ, թամամիյլէ խարիպ օլմուշ. Ինկիլիզ թէպաասընտան պիր չօգ խանէլէր եաղմա իյլէնմիշ, բահիպլէրին քիլիսէսի մէքթէպի վէ էքթիխանէսի թալան իյլէնմիշ տիր. Ասայիշին իատէսի զըմնընտա թէշէպպիւսաթը միւսէիրէ իճրասը խուսուսունտա Ինկիլիզ սէֆիրինէ ճէմի իրատ օլունմուշ տուր.

Բարիզ 8.—Բէլճիքատէ մուգիմ Ֆրանսըզ սէֆիրի, վուգուաթը տախիլէ իպտ... պինէ Չին հիւքիւմէթի նէզտինտէ պիր մէճմուրիէթի մախսուսէյի մուհիմմէտէ իյֆաըրմա մէէմուր օլմուշ տուր.

Աթինա 8.—Դարիպէն Եվրոպա հիւքիւմէթլէրինին պաղըլարընը գէլմէսի Ռումանիա վէլիյի ահտը Աթինաեա տաէվէթ կէլէճէք տիր.

Բարիզ 8.—Բարի գազէթաւերընին մաքիմաթըրնա նէզարէտէն, Ռուսիա իսթիգրազը ճէտիտի, Դրէտի Լիոնէ վէ Հօդքէ պանգալարը թարաֆընտան եիւզտէ 87 ֆիեաթըլա իճրա իտիլէճէք տիր. Թահվիլաթը մէզքիւրէ էօնիւմիւզտէքի այըն 5ի իլէ 10ու արասընտա մէվգիի թէտավիւլէ իխրաճ օլունաճագ տըր.

ԹՈՒՃՃԱՐԻԵԷ

Պօղտայըր

Աղիմա (Ռուսիա)	
Կիրգա (Ռուսիա)	
Թոյզան	
Իպրայիլ	
Վարնա	22-22½
Պալըզգ	
Սամսուն	
Անատօլու չըմէնտօրֆէրի պուղտայը	21-21½
Ռումէլի չըմէնտօրֆէրի	28-28½
Զաղարա	
Ֆիլիպէ	
Պապա Էսկի	23½-24
Ուզուն քէօբրիւ	22½-23½
Բավլի քէօյ	23½-24
Չօրլու	4-23½
Լիւլէ Պուրկազ	
Սէրթ պուղտայ	23-24
Արփա	
Ռուսիա 1ինճի	125-130
» 2 »	120-125
» 3 »	124-118
Իպրայիլ նումէրօ 3	111-
» » 4	115-
Եէմլիք Արփասը	
Աղիմա	
Կիրգա	109-
Ալըֆ	
Իպրայիլ	14½
Ռումէլի	13½
Եուլաֆ	9
Ջավտար	20
Մըսըր պուղտայը	18
Քէթէն թօհումու պարա	52
Կուշ օթու պարա	34
Աֆիօն 8 սէքէթ Դարահիսար Հօլանտա վիգիթասը	122½
Աֆիօն 40 սէքէթ Պալըքէսիր Հօլանտա վիգիթասը	124
Աֆիօն 60 սէքէթ Պալըքէսիր Թալէքօ	121
Աֆիօն 6 սէքէթ Պալըքէսիր Թալէքօ	115

Կէյվէ, Լէֆքէ, Միխալըճ վէ Պէյ պազար իսքէլէրինէ իշ օլմատը. Իշմէն բիեացա 110-112 ղշ. կէմէքէք տիր.

Աֆիօն 24 սանտըգ էնգարէ, Միխալըճ վէ Գարահիսար Հօլանտա վիգիթասը 122

Հօլանտա վիգիթասընտան չըգան իքինճիլէր 10 սէքէթ գատար 102½ ղշ. սաթըլտը.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

1891 Օգոստոս 29

Լոհ. Ուս. մուպէտտէլէ. սէրի Տէ	—	—
Տիւն աղչամ գափանսը	20	6
Պու սապահ աչըլտը	20	5½
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	20	6½
Էն աշաղը ֆիեաթ	20	6
Սէրի Ա.	43	15
» Պէ	23	—
» Սէ	20	6
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	77	9
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	77	12
Էն աշաղը ֆիեաթ	77	9
Թասֆիյէ	16	—
Շըմէնտօֆէր Փր.	66	25
Օպլիգասիօն Թրամվայ Լ. Օ.	500	—
Իսթիգրազ 8 կիւնէ »	145	—
» » »	55	—
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպօլ պանգասը Ի. Լ.	5	20
Սօսիէթէ ժէնէրալ »	4	28
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	25
Գրէտի ժէնէրալ օթօման Լ. Օ.	8	18
Թրամվայ »	5	80
Րէժի	14	39
ԽՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% Փր.	417	½
» 4% »	—	—
Պանգ նասիօնալ »	419	—
Լօրիօմ »	129	—
ԱԼԹԸՆ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան Ղ. Փ.		
Սիմ մէճիտիյէ	107	30
Մէթալիք	99	10
Պէշլիք	101	20
Ալթըլըք	102	30
Ինկիլիզ լիրասը	110	4
Ֆրանսըզ »	87	4
Զօլ	89	20
Դարպօն գաեիմէսի	8	55
Գօնսօլիտ րէբօրու	20	—
Օսմանիյէ » Րէբօր	—	—
Շըմէնտօֆէր » Տէբօր	—	—
ՔԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	108	9/16
Փարիս	23	37½
Ֆրանգ	—	—
Ֆիօրին	10	70
Մարգ	18	60

— Ֆազաթ աղչամ . . . կիճէ եարըսընտա խանէսինէ ավտէթ իտէրսէ . . . հալէթթէ եալընըզ կէլմէզ զանն իտէրիմ.

— Էկէր քէնտիսինէ գարուսա գատար . . . պիրիսի րէֆագաթ իտիեօր իսէ, պունու պիլմէմ, Միւսիւ . . . ֆագաթ սահիհ պիր շէյ վար իսէ, օտա թէքրար խալքիմ մէզպուրէ հագգընտա վէլէվ ճիւզի պիր շաիեա տէվէրան իթմէմէսի տիր . . .

— Օ հալտէ պու պիր ֆազիլէթի հագիգիյէ տիր.

— Նէ՞ պիլիօրսուն . . . Միւսիւ . . . ֆիքրիմճէ պէօյլէ կէօրիւնիւր, վէ թէքմիլ խանէ խալգը պէնիմ չուզանըմը եէմինլէ թաստիգ իտէճէկինէ էմինիմ.

Պու տէֆա տախի սիկարալը ատէմին հիս իթտիկի մէսէրրէթէ, գարուճուտուն Մ. Միշէլ Րընոտուն տահա էվվէլ «ժուռնալ» գազէթէսինտէ իչերի վէրտիկի պէյանաթըն իւքէթսիզ պուլունտուղունու իսպաթ իթմէքլէ, իտտիաեի թասդիգ իտէր կիպի խատէլէթ պէսլէմէքտէ իտի, Ֆագաթ կարսօնուն մութալաասը օլան սիկարալը ատէմին եիւզիւնտէ պիր արզու իչթիմալի պիւրիւք կէօրիւնտիկի հալտէ, նահէհան հիսսի ու քէտէրէ միւսաթազարագ օլարագ տէտի.

— Պու գատընըն փալթօսունու օլսա օլսա օլմաղը վէ նէ իսէ եաշայըը մայըն մի տիր.

— Պունու տախի պիլմէմ, Միւսիւ, վագըա փալթօսուն օտուզ պէշ եաշընտա կէօրիւնիւր . . . էհ, էհ . . . փարըլտագ սաչլարը եախօտ սարղչըյ սօգ միզտէն չուճուգ իլէ պու չիւրտէքլի սօգագտա եէրլէր անլայագ պուզ պուլտուրմա օլտուղու հալտէ էլլէրինտէն չըգմագլըք . . . վէ պու գատըն սալոն խանէսինտէն չըգտըղը իչիմլէրինտէ, Լիւքսէմպուրկտա սաաթ 3 պուչուղտա պուլունմագտա իտի.

— Պու քէճէ զարիֆ միտիր . . . զարիֆ, պու հէմ տօտա խանիմ կիպի կէօրիւնիւրսօր, պաղը թէքրար եիւքսէք սէսլէ տէտի - «Սէնին հէպ պիլտիկին պունտան իպարէթ տիր, տէկիլ մի.

— Էվվէթ Միւսիւ, հէպ պիլտիկիմ պու, վէ սիզի թէքրար էմին իյթմէլի իմ քի պունտան պաշգա պիր շէյ պիլմէմ տիր . . .

— Սիկարալը ատէմ պիր տագիգա տիւշիւնտիւ, սոնրա պիր գաչ տագիգա տախի սիւքիւթ իյթտիկտէն սօնրա, միւսա իւ իթտիրագ պիր էճնէպի լիսանը Փրըլտարըլ կարսօնա խիթապ իյթտի.

— Ալտըգըն պու . . . վէ եիւզ սուտա սէնին իչին . . . զանն իտէրիմ պու բարանը գազանմագ իչին չօգ լուզում պիր զահմէթ չէքմէտին.

— Միւսիւ, պէն իսթէմէզտիմ . . . վէ . . . Էկէր սիզ . . .

— Պէնիմ սէօզլէրիմ պիր տիր . . . հագգընը ալ տիտօ-րում - տէտի սիկարալը ատէմ թէքէպպիւրլէ.

Կարսօն տէրհալ ալթընը եահուտ կէօզճիւ կիպի եւթըլմաղը սօգ-տուրուր իքէն, միւշթէրի տէրին միւլահազայա վէ թէֆէքքիւրաթա տալմըշ իտի. Կարսօն բարանըն պաղըլըսընը քէնտիսինէ կէտիրիքէն իլմէքլէ, մէրգում գահվէխանէտէն չըգտը.

Օ սըրատա պալէթօսը կիյիպ սէպ պաղ իտէն գատընըն տախի միւշթէրիսինէ խանէտէն տըշարը չըգմագտա, վէ սիկարալը ատէմին գարշը եօլտա պուլունտուղու կէօրմէքտէ իտի.

Պունլար նէքարիկէրի եանընտան կէչիտլէրի սըրատա, թէասուֆէն պիրպիրինի կէօրտիւլէր.

Սիկարալը ատէմ պիր սանիէ տուրարագ, պու գատընըն սիմասը քէնտիսինի պիր էճրան թէասուֆ իթմէյի կէօրմէմէքլէ, Փարիզ կարսօնուն գազանմագ զաննը իլէ, Վօժիրար սօգագընըն միւրթէֆի ճիհէթինէ տօղրու եօլունա տէվամ իթտի, կէճէ գատըն իսէ այնի սօգագտան իլէրի իտի.

Սիկարալը ատէմ եաալը կէճէ գատընըն գարշըսընտա նէքարիկէրի եանընտան կէչտիկտէն սօնրա, պէհէրի քէնտի եօլունա տէվամ իթմէք պիր տահա եօլտաշ իլէրիլէմէքտէն սօնրա, սիկարալը ատէմ զանն իտէրսինի Փիքրինի տէկիշտիրիփ եաալը գատընըն եուղիւնէ պազմաղ իչին թէքրար ավտէթ իթտի.

Գարը տախի օ սըրատա թէսատիւֆի օլարագ արգասընա տէօնիւփ սիկարալը ատէմին տախի այնի հարէքէթտէ պուլունտուղունու կէօրիւնճէ, պիրտէն պիրէ պաշընը չէվիրիփ աճէլէ ատըմլարլա եօլունա տէվամ իյլէտի . . .

Մամաֆիհ գատըն Լիւքսէմպուրկ պաղչէսինէ ատըմ ատըմ իթմէք իչին սօգագտան կէչտիկի սըրատա, թէքրար արգասընա պագմագտան քէնտինի ալամատը, վէ սիկարալը ատէմին ատըգ իւզէրինտէ այնի մահէլլտէ վէ էնզարը թիգգաթընը քէնտիսինէ տօղրու աթֆ իթմիշ օլտուղու հալտէ պագմագտա օլտուղունու կէօրտիւ. Մէզգիւրէ իքթիֆաընըտան մէրագ իտիպ պագտը, օ ատէմին նազարընտա թէսատիւֆ իթտիկինի կէօրիւնճէ մահճուպ օլուպ, պիր սըգըլմա թիլ իլէ եիւզիւնիւ չէվիրտի, վէ ատըմլարընը պէօյլէճէ սիւրաթլէնտիրիփ Լիւքսէմպուրկա կիրտի.

Սիկարալը ատէմ պիր տագիգա թէրէտտիւտտէն սօնրա պէլքի աճէլէ թէքրար տէօնիւպ տէրհալ պարմագլըգ